

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych
18-400 Łomża, ul. Dworna 23B
NIP 718-116-90-76, R: 450002170
tel. 86 216 74 16

DRUK Nr 1109

Łomża, dnia 10.08.2023 r.

DOA.001.20...2023

Sz.P.

WIESŁAW TADEUSZ GRZYMAŁA
PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ ŁOMŻY

Zgodnie z Planem pracy Rady Miejskiej Łomży na 2023 rok przedkładam informację za 2022 rok z realizacji „PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE ŁOMŻA NA LATA 2021-2030”

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Stypułkowski
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**Realizacja „PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE ŁOMŻA NA LATA 2021-2030”**

w 2022 roku

Rada Miejska Łomży uchwałą nr 366/XXXVI/21 z dnia 31 marca 2021 roku zatwierdziła do realizacji „PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE ŁOMŻA NA LATA 2021-2030”. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, czyli do osób, które trwale lub okresowo są niezdolne do pełnienia ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodujące niezdolność do pracy.

Kreowanie lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych jest bardzo ważnym i obligatoryjnym zadaniem władz samorządowych. Społeczności lokalne mają możliwość tworzenia tej polityki na własną rękę i otrzymują na ten cel środki publiczne. Dzięki podejmowanym działaniom wspieranym finansowo w szczególności przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w społeczeństwie powoli kształtuje się postawa akceptacji wobec osób niepełnosprawnych i coraz większe zrozumienie ich problemów. O efektach działań decydują ludzie – ich zaangażowanie, wrażliwość i chęć rzetelnego wykonywania obowiązków.

Kierunkiem tego programu jest rozwój i podniesienie poziomu życia osób niepełnosprawnych poprzez stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez otwartość i dostępność dla wszystkich mieszkańców w sferze społecznej, zawodowej oraz edukacyjnej.

Program i jego realizacja ma służyć tworzeniu miasta otwartego i dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Program przygotowano na podstawie zdiagnozowanych potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych.

Główne kierunki określone w „PROGRAMIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE ŁOMŻA NA LATA 2021 – 2030”

Kierunek I - Kreowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej i kształtowanie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych	3
Kierunek II - Ułatwienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług terapeutycznych i funkcjonowania w środowisku lokalnym.....	14
Kierunek III - Działania zwiększające aktywność zawodową i wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy	28
Kierunek IV - Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	35
Kierunek V - Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, zapewniająca odpowiednie warunki uczestnictwa w życiu lokalnym.....	40

Kierunek I - Kreowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej i kształtowanie świadomości społecznej na problemy osób niepełnosprawnych

Realizacja:

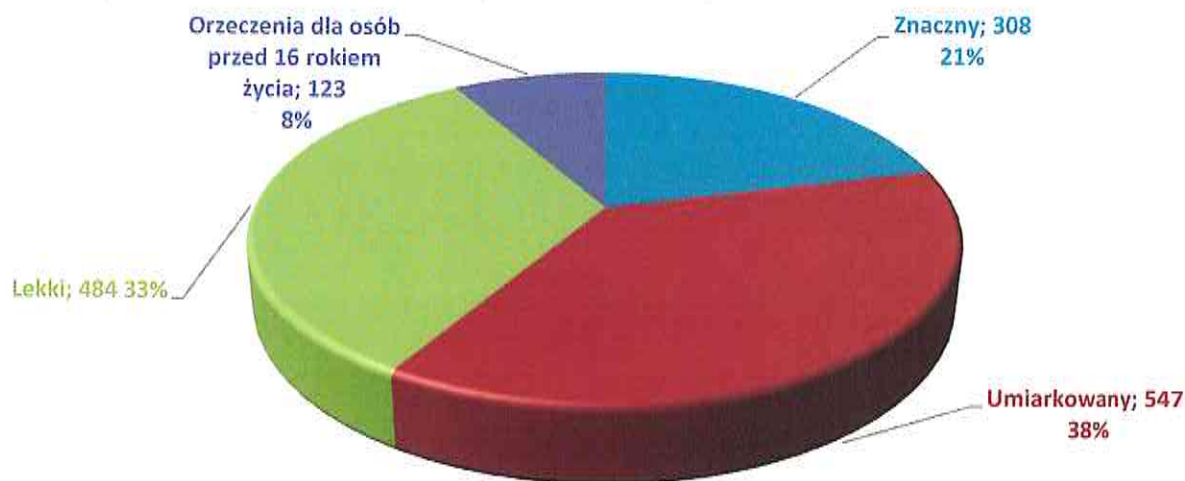
W celu podniesienia świadomości społecznej osób niepełnosprawnych na stronie internetowej i tablicy ogłoszeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz BIP Urzędu Miejskiego w Łomży umieszczono informacje związane z pomocą jaką osoby niepełnosprawne mogą uzyskać. Dane te na bieżąco są aktualizowane. Za pośrednictwem środków masowego przekazu (np.: Internet) rozpowszechniano informacje dotyczące wdrażania nowych oraz obecnie realizowanych programów dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - Biura Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Łomży w 2022 roku uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez Łomżyńską Społeczną Radę ds. Osób z Niepełnosprawnością, przy współpracy z Urzędem Miejski w Łomży oraz w spotkaniu z osobami z Polskiego Związku Niewidomych koło w Łomży.

W 2022 roku zbierano i przeanalizowano dane na temat sytuacji i potrzeb, a także form pomocy dla osób niepełnosprawnych. Na podstawie informacji pozyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łomży w roku 2022 wydano **1339** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia, w tym dla **729** kobiet i **610** mężczyzn. Dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia w 2022 roku wydano **127** orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 49 dla kobiet i 78 mężczyzn.

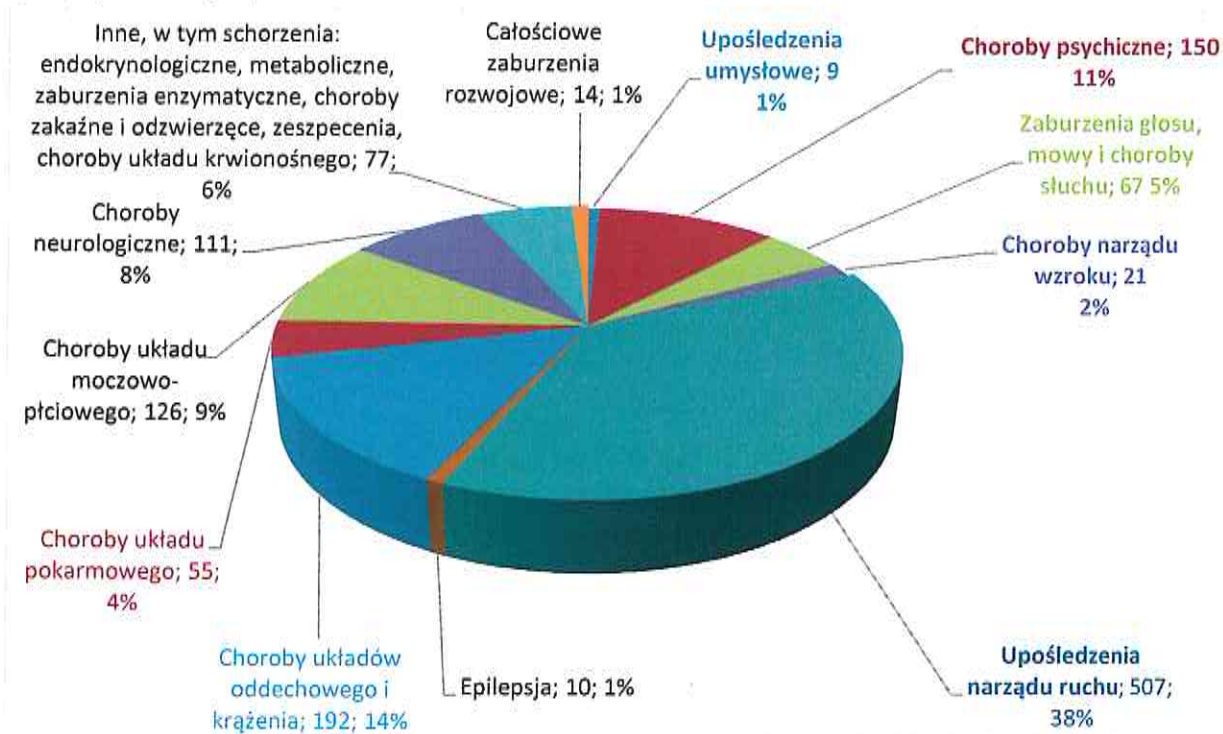
Wydane orzeczenia w podziale na stopień niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia oraz orzeczenia wydane dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	308
Umiarkowany	547
Lekki	484
Orzeczenia dla osób przed 16 rokiem życia	127
Razem	1466

Wydane orzeczenia w podziale na stopień niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia oraz orzeczenia wydane dzieciom i młodzieży przed 16 rokiem życia w 2022 roku

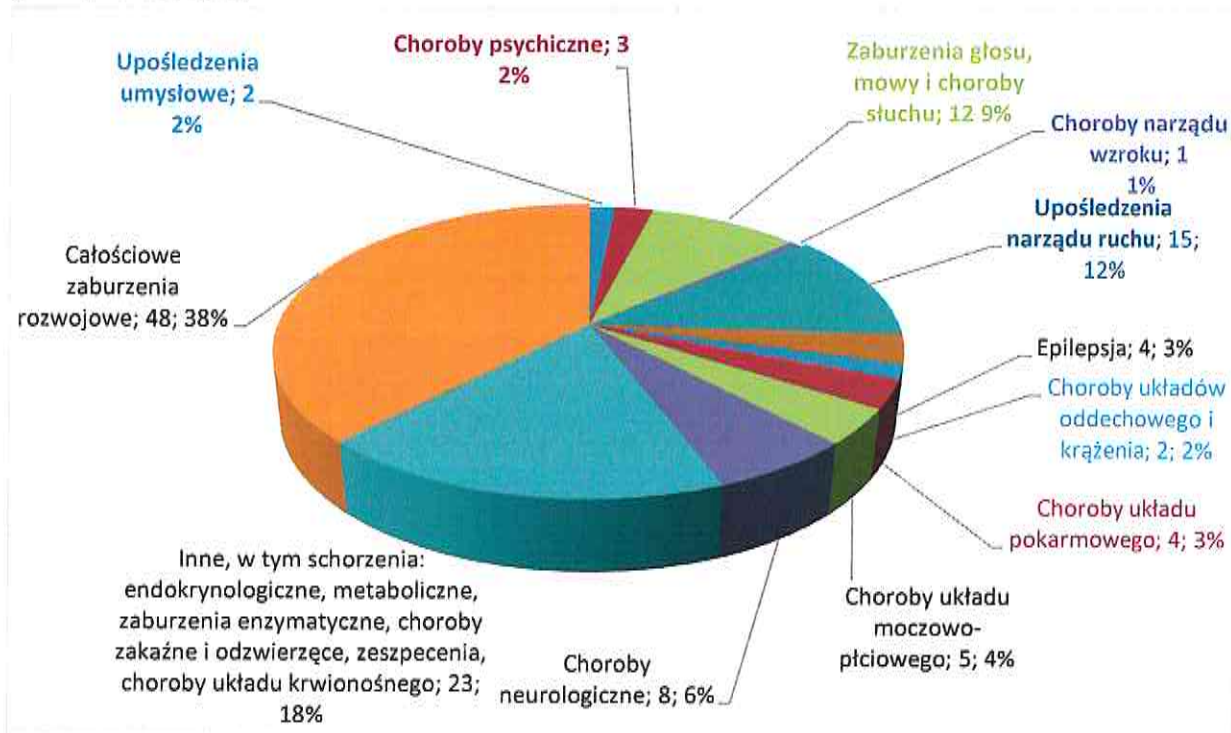

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w podziale na przyczynę niepełnosprawności (powyżej i poniżej 16 roku życia)		
Przyczyna niepełnosprawności	Osoby niepełnosprawne powyżej 16 roku	Osoby niepełnosprawne poniżej 16 roku
Upośledzenia umysłowe	9	2
Choroby psychiczne	150	3
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	67	12
Choroby narządu wzroku	21	1
Upośledzenia narządu ruchu	507	15
Epilepsja	10	4
Choroby układów oddechowego i krążenia	192	2
Choroby układu pokarmowego	55	4
Choroby układu moczowo-płciowego	126	5
Choroby neurologiczne	111	8
Inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwionośnego	77	23
Całościowe zaburzenia rozwojowe	14	48
Razem	1339	127

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w podziale na przyczynę niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia)

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w podziale na przyczynę niepełnosprawności (poniżej 16 roku życia)

W 2022 roku z dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki skorzystali organizatorzy (osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej), którzy przez swoje działania zaktywizowali 480 osób niepełnosprawnych w 3 imprezach. Celem wsparcia jest zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki w 2022	
Liczba Organizatorów	2
Ilość imprez	3
Ilość osób niepełnosprawnych	480

Dzienny Dom Senior + to placówka opieki dziennej, w której osoby w wieku 60+ z różnymi niepełnosprawnościami mogą przebywać pod opieką kadry i spędzać czas w różnej formie.

W roku 2022

z zajęć oferowanych przez Dzienny Dom skorzystało 68 Seniorów, którzy ukończyli 60 rok życia i są nieaktywni zawodowo. Dom funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7.30 do 15.30. Średnio dziennie z usług DDS+ skorzystało 54 podopiecznych.

Wśród w/w Seniorów było 28 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, tj.:

- stopień znaczny: 14 osób (12 kobiet, 2 mężczyzn)
- stopień umiarkowany: 8 osób (5 kobiet, 3 mężczyzn)
- stopień lekki: 6 osób (5 kobiet, 1 mężczyzna)

Dzienny Dom zapewnia mieszkańcom Łomży pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego. DDS+ jest miejscem przyjaznym dla Seniorów gdzie świadczone są w szczególności usługi: socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej oraz trening kulinarny.

Uczestnictwo w zajęciach pozwala Seniorom poprawić kondycję fizyczną i psychiczną, nawiązać nowe znajomości, rozwijać zainteresowania i dzielić się swoimi doświadczeniami. Wszystkie zajęcia realizowane przez naszą placówkę są dostosowane do możliwości i potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami.

W ramach działalności Placówki odbyły się następujące zajęcia/ warsztaty:

- zajęcia sportowo-rekreacyjne (Nordic Walking, basen, gimnastyka, itp.);
- zajęcia komputerowe;
- warsztaty krawieckie;
- zajęcia edukacyjno-profilkatyczne (pogadanki i cykliczne spotkania w zależności od potrzeb Seniorów: z dietetykiem, pielęgniarką, prac. socjalnym, fizjoterapeutą,

policjantem, itp.)

- zajęcia kulinarne;
- zajęcia teatralne (efekt pracy Seniorów podziwiali przedszkolaki w przedstawieniu „Czerwony Kapturek”);
- warsztaty terapii zajęciowej (arteterapia, muzykoterapia, silwoterapia, ludoterapia, biblioterapia);
- tworzenie gazetki „Aktywny Senior” (Artykuły w gazetce są prezentacją twórczości Seniorów i zapisem najważniejszych wydarzeń w DDS+ i podjętych inicjatyw w naszej lokalnej społeczności);
- codziennie Seniorzy mieli zapewniony jeden gorący posiłek.

Ponadto w roku 2022 odbyły się następujące spotkania okolicznościowe:

- Noworoczna zabawa taneczna;
- Wspólne kolędowanie/ śpiewanie kolęd;
- Bal Karnawałowy (przebieranki);
- Walentynki połączone z rocznicą otwarcia DDS+;
- Tłusty Czwartek połączony z Balem Ostatkowym;
- Dzień Kobiet i Mężczyzn;
- Obchody wspólnych urodzin Seniorów – 1 x na kwartał;
- Pierwszy Dzień Wiosny – topienie Marzanny wspólnie z młodzieżą licealną;
- W ramach działalności DDS+ organizowane były obchody Świąt kościelnych i państwowych oraz różnych uroczystości i imprez okolicznościowych – występy, przedstawienia słowno-muzyczne (Wielkanoc, Dzień Pamięci "Żołnierzy Wyklętych", Dzień Flagi i Konstytucji 3-go Maja, Dzień Matki i Ojca, Powstanie Warszawskie, Święto Wojska Polskiego, rocznica wybuchu II wojny światowej, Łomżyński Dzień Seniora tzw. Łomżyńska Seniorada, Dzień Papieża Jana Pawła II, Dzień Zmarłych, Święto Niepodległości, Mikołajki, Wigilja).

W ramach zajęć kulturalno-oświatowych oraz integracyjnych w roku 2022 odbyły się następujące spotkania/ wyjazdy:

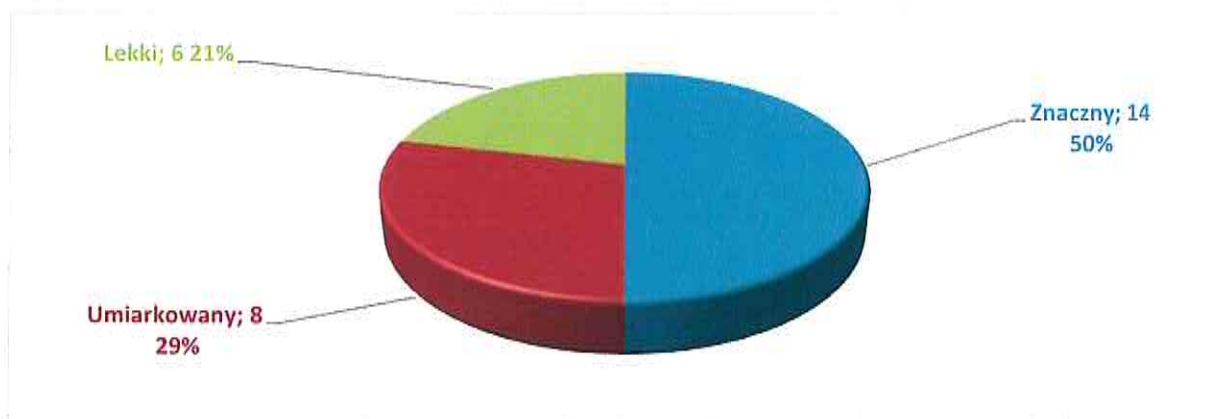
- Seniorzy wspólnie z Seniorami z DDP „Senior+” Górki Sypniewo bawili się na Strzelnicy Forty w Klubie Strzeleckim SAGITTARIUS. Było zwiedzanie fortów z przewodnikiem, zawody strzeleckie i wspólne biesiadowanie;
- zbieranie ziół na jednaczewskich łąkach;
- piknik w Nowogrodzie na rozpoczęcie lata;
- wycieczka 1-dniowa do Giżycka (twierdza Boyen, most obrotowy, rejs statkiem szlakiem

łabędzim);

- piknik w Morgownikach z zaprzyjaźnionymi Seniorami z DDP „Senior+” Górki Sypniewo;
- wycieczka 2-dniowa Krynica Morska – Gietrzwałd;
- jesienne grzybobranie;
- cykliczne audycje muzyczne realizowane przez Filharmonię Kameralną im. Witolda Lutosławskiego w Łomży;
- wyjazd do teatru muzycznego ROMA w Warszawie na spektakl „AIDA”.

Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą Dziennego Domu Senior + w podziale na stopień niepełnosprawności w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	14
Umiarkowany	8
Lekki	6
Razem	28

Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą Dziennego Domu Senior + w podziale na stopień niepełnosprawności w 2022 roku

Klub Seniora jest ośrodkiem wsparcia i miejscem otwartym dla wszystkich seniorów, w tym seniorów z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Jego zadaniem jest zaspokojenie potrzeb osób starszych, w tym niepełnosprawnych. Zajęcia prowadzone cyklicznie w ciągu 2021 roku:

- poniedziałki i piątki - zajęcia muzyczne i próby zespołu Maryna.
- poniedziałki i wtorki - zajęcia krawieckie i rękodzielnicze.

- wtorki i czwartki - gimnastyka z trenerem.
- Spotkania kółek graczy na wspólne gry karciane, gry planszowe, szachy, brydż, każdego dnia według indywidualnych potrzeb uczestników.
- W piątki w sezonie od czerwca do października - organizowane wycieczki rowerowe w okolice Łomży.
- W czwartki - warsztaty kulinarne pod okiem instruktora.

W ramach działalności Klubu organizowane były również spotkania okolicznościowe m.in. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Zakochanych, Spotkanie Wielkanocne, Dzień Matki i Ojca, Dzień Seniora, Święto Niepodległości, Święteczne spotkanie opłatkowe. W ramach integracji międzypokoleniowej zorganizowane zostały spotkania z młodzieżą z OHP oraz spotkania integrujące środowiska senioralne. Zespół Maryna ze swoim repertuarem wziął udział w Łomżyńskim dniu osób z niepełnosprawnościami, Łomżyńskiej Senioradzie, koncertach charytatywnych czy osiedlowych festynach sąsiedzkich. W ramach działalności Klubu w nowej lokalizacji przy ul. Nowogrodzkiej 7A organizowane były pikniki i grille integracyjne na terenie przyległym do klubu. W czerwcu został zorganizowany wyjazd wypoczynkowy do Władysławowa dla 53 osób, z budżetu klubu został pokryty koszt transportu, natomiast koszty pobytu w ośrodku każdy uczestnik pokrył indywidualnie. W lipcu i sierpniu zorganizowane zostały jednodniowe wyjazdy – do Gierłozy oraz Niedźwiedziego Rogu, we wrześniu 4 dniowa wycieczka krajoznawcza do Torunia i Bydgoszczy dla 48 osób. Zarówno zajęcia cykliczne jak i wydarzenia okolicznościowe czy turystyczne cieszyły się ogromnym powodzeniem wśród Seniorów i pozwoliły im spędzać czas w aktywny i przyjemny sposób.

Od października 2022 r. w Klubie Seniora rozpoczęto wydawanie Łomżyńskiej Karty Seniora, zadanie wcześniej realizowane przez Wydział Kultury Sportu i Inicjatyw Społecznych.

W związku z przystąpieniem Miasta Łomża do Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025, edycja 2022, Moduł I- Utworzenie i/lub wyposażenie Klubu Senior+ od stycznia 2022 r. funkcjonuje Klub Senior+ na 51 miejsc. Uczestnicy korzystają z KS+ w systemie rotacyjnym, zarejestrowanych zostało 149 seniorów.

Wykonano prace modernizacyjne w budynku KS o powierzchni 259 m kw. przy ul. Nowogrodzkiej 7A w Łomży.

W ramach działania zrealizowano prace obejmujące:

- wymianę posadzki w całym lokalu na płytki typu gres;
- wymianę wszystkich drzwi wewnętrznych i zewnętrznych;
- wydzielenie pomieszczenia gospodarczego;
- wydzielenie pomieszczenia toalety dla osób z niepełnosprawnością wraz z wykonaniem

- przyłączy wodnych;
- remont istniejących toalet damskiej i męskiej z wymianą sanitariatów;
- wymianę oświetlenia na energooszczędne LED w całym budynku;
- wykonanie instalacji elektrycznej;
- remont aneksu kuchennego i wykonanie zabudowy meblowej z wyposażeniem w sprzęt AGD;
- zabudowę szatni;
- wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych;
- usunięcie barier architektonicznych (progi, zbyt wąskie otwory drzwiowe);
- podział pomieszczeń piwnicznych na kotłownię i magazyn;
- malowanie wszystkich pomieszczeń.

Według danych Oddziału Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Łomży na dzień 31 grudnia 2022r. miasto Łomża liczyło 58 388 mieszkańców (pobyt stały i czasowy), w tym 16 872 osób w wieku powyżej 60 roku życia, czyli prawie 29% mieszkańców Łomży to osoby w wieku senioralnym. Istotnym zadaniem jest zaspokojenie potrzeb tak licznej grupy społecznej, dlatego działania podejmowane przez Klub Senior+ mają na celu aktywizację społeczną, poprawę jakości życia osób starszych, uwrażliwienie na sztukę i kulturę oraz poprawę zdolności manualnych i sprawności ruchowej.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży w 2022 r. realizowało zadania związane z programem „Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”. Celem projektu jest zwiększenie do 31.10.2022 r. aktywności społecznej i zawodowej 780 osób (440K i 340M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pozostających bez zatrudnienia, zamieszkujących na terenie woj. podlaskiego, poprzez usługi reintegracji społeczno-zawodowej, w tym 620 os. poprzez usługi świadczone przez Centra Integracji Społecznej w województwie podlaskim, w tym uzyskanie zatrudnienia przez min. 25% osób oraz podjęcie aktywności społecznej przez min. 34% osób.

Na przełomie 2021/2022 roku 40 osób ukończyło szkolenie CIS oraz uzyskało kwalifikacje w następujących zawodach:

- pracownik terenów zielonych – 15 osób;
- pomoc kuchenna – 15 osób;
- pomoc robót budowlanych – 10 osób

Od 15 lutego 2022 r. udział w programie rozpoczęło 20 uczestników. Ze względu na obowiązujący stan epidemiczny trzeba było wprowadzić wiele ograniczeń i zmian logistycznych,

aby utrzymać reżim sanitarny oraz przestrzegać obowiązujących przepisów. Szkolenie Centrum Integracji Społecznej były kwalifikacje w następujących zawodach:

- pracownik terenów zielonych - 10
- opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym – 10

W roku 2022 r Centrum Integracji Społecznej w Łomży w ramach reintegracji społecznej i zawodowej wykonało szereg zarówno programowych jak i nadprogramowych działań mających na celu nie tylko aktywizację Uczestników ale przede wszystkim pracę na rzecz Miasta Łomża. W trakcie odbywania kursu zawodowego oraz praktyk zawodowych UP wspierali swoją pracą instytucje takie jak: Niepubliczne Przedszkole Integracyjno – Terapeutyczne „Klubik Malucha” oraz Międzynarodową Akademię Nauk Stosowanych.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży w pełni realizuje zadania jakie zgonie z umową o dofinansowanie. W 2022 roku Uczestnicy Centrum bardzo aktywnie uczestniczyli zarówno w zajęciach obowiązkowych jak i w dodatkowych aktywnościach społecznych. W ramach aktywizacji społecznej odbyły się zajęcia takie jak:

- warsztaty rozwoju osobistego
- trening umiejętności społecznej
- socjoterapia w ramach reintegracji społecznej
- specjalistyczne poradnictwo psychologiczne
- zajęcia z doradcą zawodowym
- socjoterapia w ramach reintegracji zawodowej
- terapia uzależnień w ramach reintegracji zawodowej
- kurs przedsiębiorczości
- pośrednictwo pracy

W ramach reintegracji społecznej Uczestnicy Projektu w 2022 r:

- obchody dnia dziecka z Fundacją L i Linguo
- obchody dnia dziecka w II LO w Łomży
- w ramach współpracy ze Stowarzyszeniami zorganizowaliśmy sprzątanie ogrodu oraz pomoc w zmianie siedziby Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”
- brali udział w SENIORADZIE 2022 wystawiając stoisko ze słodkościami
- od marca 2022 do końca czerwca 2022 opiekowali się/obsługiwali punkt pomocy dla Ukrainy zlokalizowanym przy ul. Bernatowicza w Łomży
- aktywnie uczestniczyli w akcjach charytatywnych takich jak: zbiórka nakrętek dla Eryka Kopczewskiego z Radziłowa czy akcja #choinka dla Filipa Nowackiego z Łomży gdzie Uczestnicy pomogli w wycinie oraz zorganizowali kiermasz z rękodziełem oraz

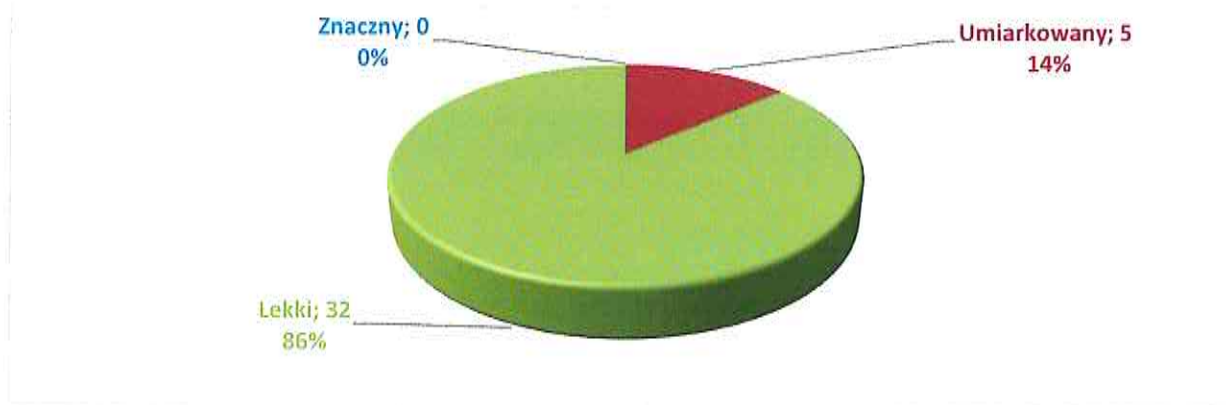
słodkościami

- w lipcu zorganizowaliśmy półkolonie dla dzieci z Ukrainy
- w ferie zimowe odbyły się ferie dla dzieci i młodzieży podopiecznych CIS Łomża
- realizowaliśmy projekt cieszący się ogromnym zainteresowaniem: „Fachowiec dla Seniora” wspierając przy tym osoby starsze oraz niepełnosprawne z naszego miasta. Nasi podopieczni nieodpłatnie wykonują drobne usługi naprawcze z którymi seniorzy sami nie mogą sobie poradzić
- wspólna organizacja akcji „Świąteczna paczka dla Seniora” zbiórka żywności, chemii oraz wszystkich niezbędnych artykułów aby pomóc seniorom miasta Łomża
- aktywny udział w akcji „Sprzątanie świata” na terenie miasta Łomża i sąsiednich gmin

Centrum Integracji Społecznej w Łomży jest otwarte na działania społeczne oraz na współpracę ze wszystkimi podmiotami i jednostkami działającymi na terenie miasta Łomża. W Centrum Integracji Społecznej w Łomży w roku 2022, uczęszczało łącznie **37 osób z niepełnosprawnościami**. W stopniu lekkim uczęszczało 32 osób w tym 21 mężczyzn i 11 kobiet, oraz w stopniu umiarkowanym 5 osób w tym 3 mężczyzn i 2 kobiety.

Liczba osób niepełnosprawnych w Centrum Integracji Społecznej w podziale na stopień niepełnosprawności w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	0
Umiarkowany	5
Lekki	32
Razem	37

Liczba osób niepełnosprawnych w Centrum Integracji Społecznej w podziale na stopień niepełnosprawności w 2022 roku

Uzyskane efekty:

- uaktualnienie bazy danych w zakresie ilości wydanych orzeczeń o niepełnosprawności oraz ilości zarejestrowanych osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy,
- uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym miasta,
- zmiana postaw społecznych u osób odpowiedzialnych za tworzenie infrastruktury społeczno – gospodarczej,
- uświadomienie społeczności lokalnej na potrzeby i prawa osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki własne organizacji

Kierunek II - Ułatwienie dostępu do rehabilitacji społecznej, usług terapeutycznych i funkcjonowania w środowisku lokalnym

Realizacja:

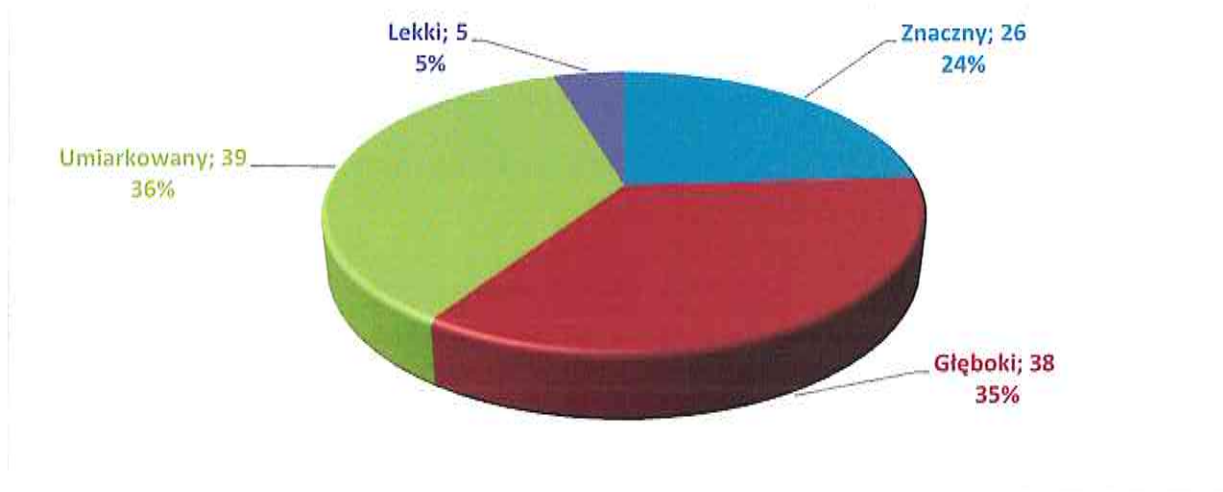
Dom Pomocy Społecznej w Łomży w 2022 roku **108 osobom niepełnosprawnym** świadczył usługi w zakresie zaspokajania potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających, edukacyjnych i zdrowotnych. W Domu organizowane są zajęcia rehabilitacji społecznej dla wszystkich mieszkańców przez cały rok kalendarzowy, w trybie tygodniowym od poniedziałku do piątku, w ramach terapii indywidualnej i grupowej. Dom dysponuje szerokim zapleczem terapeutycznym w ramach trzech działów: terapii zajęciowej, terapii psychologicznej i aktywizacji ruchowej. Zajęcia terapeutyczne obejmują treningi funkcjonowania w życiu codziennym, treningi umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów oraz treningi umiejętności spędzania czasu wolnego. Zajęcia z psychologiem obejmują zakresem programowym badania psychologiczne, terapię psychologiczną oraz poradnictwo. Zajęcia ruchowe zaś, obejmują zajęcia sportowe, turystykę i rekreację. Celem zajęć jest przywracanie oraz kompensacja utraconych funkcji za pomocą fizycznych środków, stosowania działań usprawniających i terapeutycznych.

W Domu działa 14 pracowni terapeutycznych działających w ramach terapii zajęciowej, 4 pracownie do zajęć ruchowych, hydroterapia i biblioteka. Zajęcia mają charakter dobrowolny i są dostępne dla wszystkich podopiecznych. Podstawowym celem terapii zajęciowej prowadzonej w Domu jest zwiększanie zakresu ich samodzielności i zaradności życiowej, wdrażanie do aktywności fizycznej i umysłowej, kształtowanie charakteru, rozwijanie osobowości, nabywanie nowych umiejętności oraz kontynuowanie dawnych zainteresowań. Twórczy udział w zajęciach buduje poczucie własnej wartości i sensu życia, eliminując monotonię dnia codziennego, nudę i pustkę. Terapeuci, instruktorzy terapii zajęciowej, rehabilitanci i opiekunowie starają się zorganizować czas wolny proponując szeroki wachlarz zajęć.

Zintegrowany system oddziaływań wychowawczych w Domu Pomocy Społecznej w Łomży zakłada bliski i szeroki kontakt ze społeczeństwem. Dążymy do integracji całego środowiska. Spotkania mieszkanki z innymi ludźmi mają wpływ na otwartość, opiekuńczość, zmniejszenie egoizmu.

Pomoc udzielona przez Dom Pomocy Społecznej w podziale na stopień i liczbę osób niepełnosprawnych w 2022 roku	
Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	26
Głęboki	38
Umiarkowany	39
Lekki	5
Razem	108

Pomoc udzielona przez Dom Pomocy Społecznej w podziale na stopień i liczbę osób niepełnosprawnych w 2022 r.

Środowiskowy Dom Samopomocy jako placówka dziennego pobytu przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 5 w Łomży w 2022 r. zapewnił pomoc **51 osobom niepełnosprawnym**, w tym:

- 28 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- 23 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W ŚDS realizował usługi w ramach dwóch typów treningów: samoobsługi i umiejętności społecznych, prowadzonych w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Z uwagi na trwającą pandemię Covid-19 zajęcia przeprowadzone były zgodnie z zasadami obowiązującego reżimu sanitarnego, według zaleceń GIS i Ministerstwa Zdrowia.

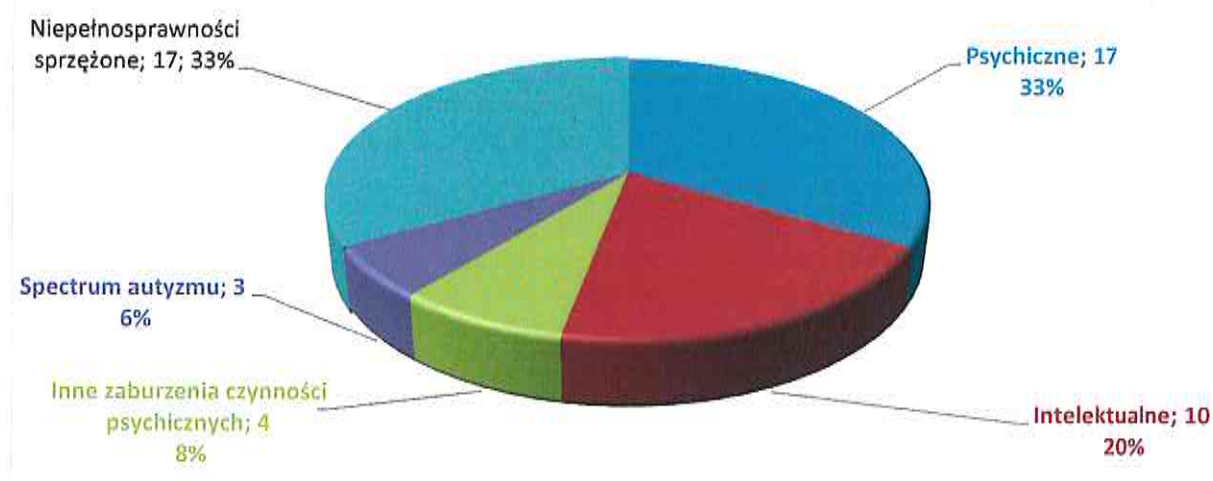
W 2022 roku ŚDS zapewnił swoim uczestnikom możliwość w różnorodnych formach zajęć, takich jak:

- treningi samoobsługi: funkcjonowanie w życiu codziennym, dbałość o wygląd zewnętrzny, nauki higieny, kulinarny, umiejętności praktycznych, gospodarowania środkami finansowymi, usługi opiekuńcze
- treningi umiejętności społecznych: treningi umiejętności interpersonalnych

- i komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej.
- treningi umiejętności spędzania czasu wolnego poprzez terapię i zajęcia: Terapia zajęciowa w pracowni plastycznej (zajęcia ceramiczne, malarskie, linoryt, itp.), terapia zajęciowa w pracowni wikliniarskiej, Zajęcia teatralno-muzyczne, Zajęcia z nauki języka angielskiego, zajęcia komputerowe, biblioterapia i filmoterapia, gry, zabawy integrujące, stymulujące, kalambury, konkursy, x-box, udział w spotkaniach towarzyskich, okolicznościowych, kulturalnych, Hortiterapia- zajęcia w ogrodzie, zajęcia redakcyjne - gazetka „ŚDS-ka”, zajęcia z rękodzieła.
 - treningi poprzez terapię ruchową i rehabilitacją: zajęcia na siłowni, na boisku, zajęcia prowadzone w sali rehabilitacji przez fizjoterapeutów, zabiegi z zakresu światłolecznictwa i relaksacyjne, program aktywności metodą Knillów, zajęcia sportowo-rekreacyjne, tenis stołowy, gra w boccia, choreoterapia- nauka kroków, układów przy muzyce.
 - inne formy postępowania wspierająco-aktywizującego: pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, niezbędna opieka, inhalacje w grocie solnej, poradnictwo psychologiczne, zajęcia w ramach realizacji programów, np.: spotkania z psychologiem, specjalistą terapii uzależnień w ramach realizacji programu „Uzależnienia niszczą marzenia- działania profilaktyczno- terapeutyczne poprzez edukację, aktywizację sportową i artystyczną oraz integrację społeczną osób z niepełnosprawnościami”, Terapia Snoezelen w sali doświadczania świata, połączona z aromaterapią, Kontakty z rodziną.

Pomoc udzielona przez Środowiskowy Dom Samopomocy osobom niepełnosprawnym w 2022 roku	
Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Psychiczne	17
Intelektualne	10
Inne zaburzenia czynności psychicznych	4
Spectrum autyzmu	3
Niepełnosprawności sprzężone	17
Razem	51

Pomoc udzielona przez Środowiskowy Dom Samopomocy w podziale na stopień i liczbę osób niepełnosprawnych w 2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku podejmował działania zmierzające do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana była w sytuacjach: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

MOPS od września 2015 roku realizuje program osłony na leki, który zakłada zwrot części kosztów poniesionych na zakup leków przez osoby niepełnosprawne, przy chorobach przewlekłych pozwolą na wsparcie finansowe osób, których dochód uniemożliwia skorzystanie ze wsparcia finansowego w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Choroba w rodzinie ma znaczący wpływ na pogorszenie komfortu życia, negatywnie wpływając na sytuację finansową ponieważ stanowi priorytet w wydatkach. Często uniemożliwia wywiązywanie się z innych zobowiązań i dodatkowo obciąża psychikę osoby chorej, wymagającej wsparcia.

Realizowany program osłony z uproszczonym postępowaniem administracyjnym zakładający możliwość uzyskania zwrotu części wydatków poniesionych na leki dedykowany jest osobom, których dochód dwukrotnie przekracza przewidziane ustawą kryterium dochodowe umożliwia częściowy ale gwarantowany zwrot wydatków za wykupione leki niezbędne w leczeniu chorób przewlekłych.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr 498/LIII/22 z dnia 27 kwietnia 2022 r. został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2022-2026. Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej propagują ideę wolontariatu oraz uczestnictwa w zaspokajaniu ludzkich potrzeb i zainteresowań. Pracownicy socjalni proponują wsparcie wolontariuszy dla uczniów mających problemy w nauce i organizowaniu czasu wolnego, pomoc przy organizowaniu imprez okolicznościowych, w zbiórkach żywności i odzieży oraz wsparcie organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Łomża.

W Programie Wolontarystycznym na lata 2022-2026 dodano nowe działanie mające na celu pomoc osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym. Usługa wsparcia ma polegać w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej, wykupowanie leków. Do udziału w programie zgłosiło się 8 wolontariuszy do działań mających na celu pomoc osobom starszym jednakże osoby zgłaszające się do tej formy pomocy nie podjęły czynnej współpracy z MOPS.

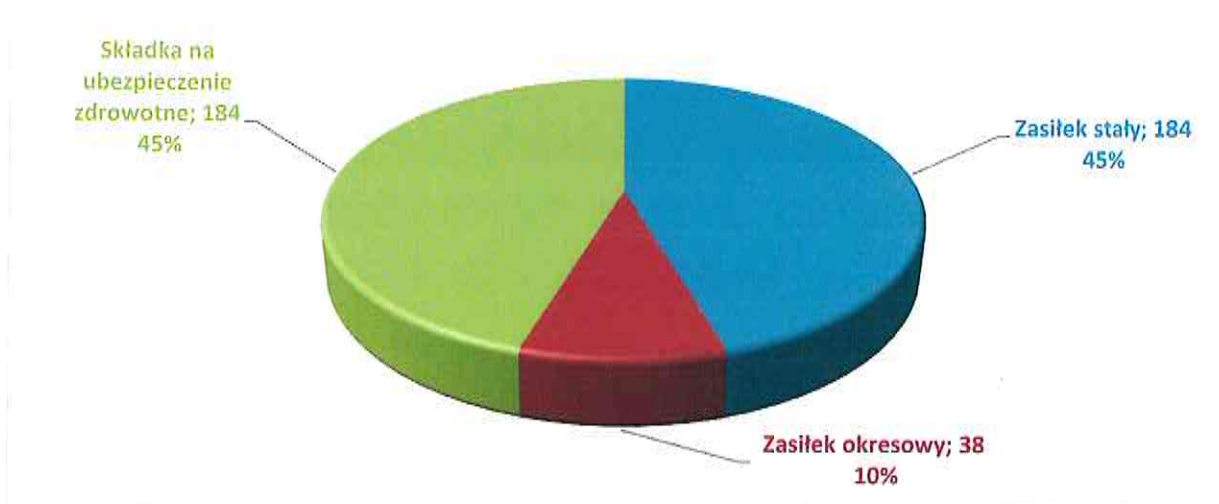
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022. Program miał na celu zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Moduł II miał na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Seniorzy w wieku 65 lat i więcej zostali wyposażeni w opaski bezpieczeństwa wyposażone w funkcje przycisku sygnału SOS, detektora upadku, lokalizatora GPS oraz funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami. W realizacji Modułu II wzięło udział 50 seniorów z których 16 os. z posiadanych informacji uzyskanych podczas rozmów posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

MOPS w 2022 roku realizował zadania, programy, strategie tj.: dodatek elektryczny, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, nieodpłatna pomoc prawna, program „Czysta powietrze”, program „Korpus Wsparcia Seniorów”, „Program wspierania rodziny w mieście Łomża na lata 2022-2024”, „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022- 2026 „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łomża na lata 2022-2030 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Łomża na lata 2022 – 2030”. Z powyższych działań korzystały osoby niepełnosprawne z Miasta Łomża.

W 2022 roku udzielono pomocy **406** osobom niepełnosprawnym znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystające z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży w 2022 roku	
Rodzaj świadczenia	Liczba osób niepełnosprawnych
Zasiłek stały	184
Zasiłek okresowy	38
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	184
Razem	406

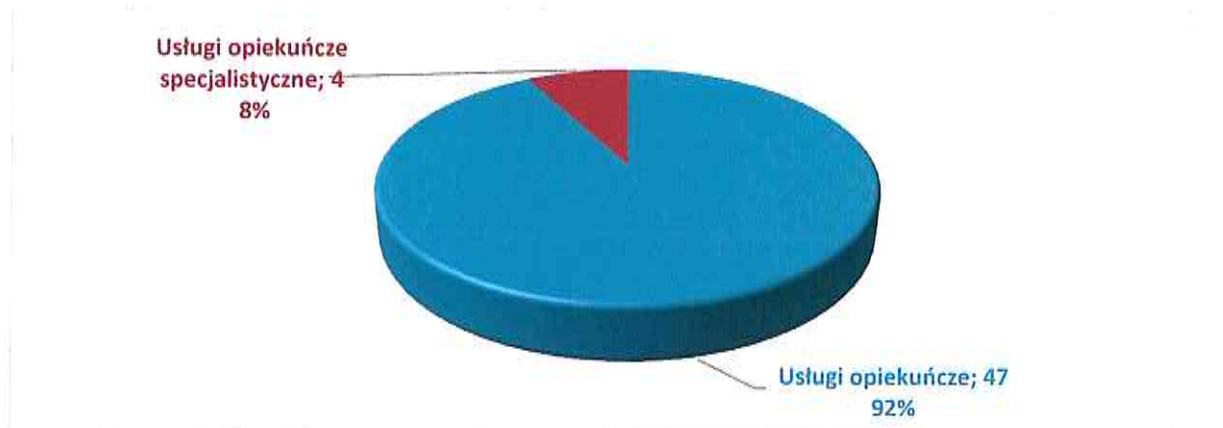
Liczba świadczeń udzielonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży niepełnosprawnym w 2022 roku

Pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych z zadań własnym MOPS w 2022 roku udzielono **51** osobom niepełnosprawnym. Usługi świadczone były w zakresie; pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych tj. pielęgnacyjna chorego, sporządzenie posiłków, karmienie, kontakt z lekarzem, robienie zakupów, sprzątanie itp.

Liczba świadczeń udzielonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży niepełnosprawnym w 2022 roku	
Rodzaj usługi	Liczba osób niepełnosprawnych
Usługi opiekuńcze	47
Usługi opiekuńcze specjalistyczne	4
Razem	51

Usługi opiekuńcze w 2022 roku świadczone osobom niepełnosprawnym

MOPS w Łomży ramach projektu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, którego głównym celem jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego

udzielił pomocy 123 osobom niepełnosprawnym. Program realizowany jest w kilku edycjach zaczynając od 2019 roku i następnych latach. W tabeli poniżej przedstawiono dane w podziale na stopień niepełnosprawności i płeć w 2022 roku.

Udzielona pomoc ramach projektu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w podziale na stopień niepełnosprawności i płeć w 2022 roku	
Znaczny	93
Umiarkowany	19
Lekki	0
Orzeczenie poniżej 16 r. ż.	11
Razem	123

Program „Opieka wytchnieniowa”, którego głównym celem (poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej) jest wsparcie członków rodzin lub

opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- a) dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- b) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

jest realizowany od 2019 roku przez MOPS w Łomży. Z programu w 2022 roku skorzystało 41 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 27 ze znacznym stopniem niepełnosprawności
- 14 osób (dzieci) zaliczonych do osób niepełnosprawnych

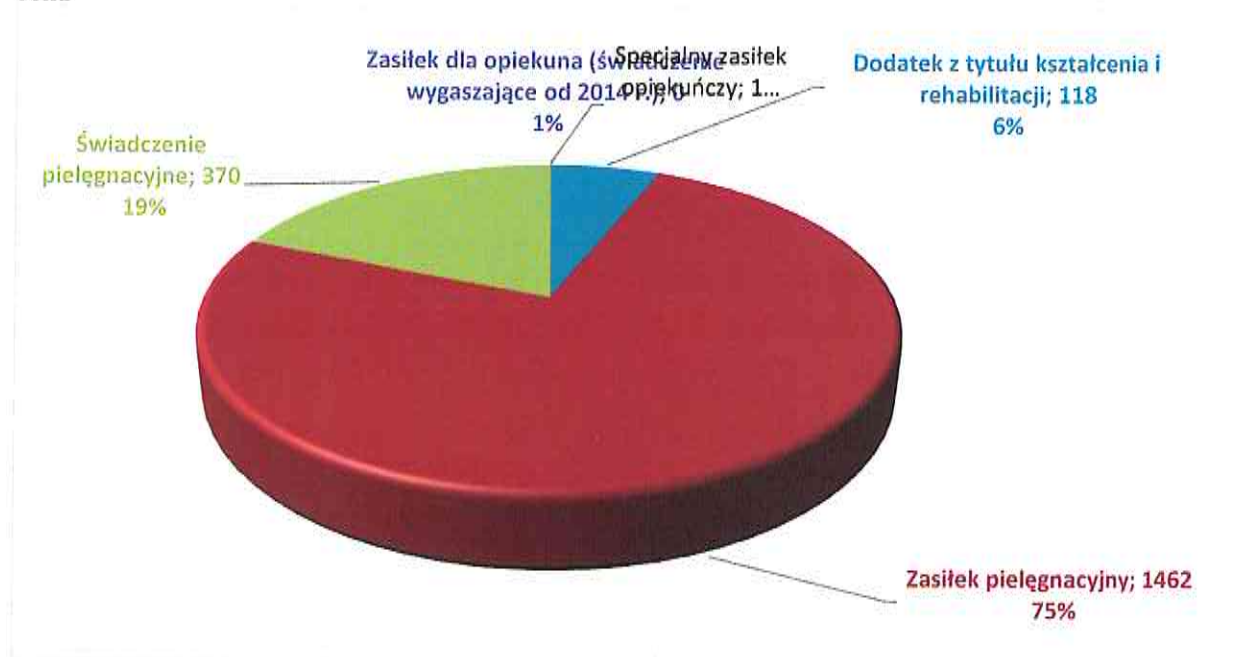
Świadczenia rodzinne są w MOPS od 2021 roku. Zadania dotyczące świadczeń rodzinnych zostały przeniesione z Urzędu Miejskiego Łomży - Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży. Po przeniesieniu powstał Dział Świadczeń Rodzinnych (w MOPS), który mieści się na ul. Polnej 16 w Łomży.

Dział Świadczeń Rodzinnych udziela pomocy w formie, tj.: – zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne), zapomoga wypłacana przez miasto Łomża oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe).

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje świadczeń i liczbę osób niepełnosprawnych, którym udzielono pomocy finansowej w 2022 roku.

Pomoc udzielona osobom niepełnosprawnym przez Dział Świadczeń Rodzinnych w podziale na rodzaj świadczenia i liczbę osób niepełnosprawnych w 2022 roku	
Rodzaj świadczenia	Liczba osób niepełnosprawnych
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji	118
Zasiłek pielęgnacyjny	1462
Świadczenie pielęgnacyjne	370
Zasiłek dla opiekuna (świadczenie wygaszające od 2014 r.)	0
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1
Razem	1951

Liczba świadczeń udzielonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży niepełnosprawnym w 2022 roku

Noclegownia oferuje pomoc osobom posiadającym stopień niepełnosprawności. Niepełnosprawność bardzo często wyklucza osoby bezdomne z aktywnego życia i podejmowania pracy zarobkowej. Osoby, które nie są w stanie przezwyciężyć swoich trudności otrzymują wsparcie psychologiczne i terapeutyczne. Mogą korzystać np: z Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży, Biura Porad Obywatelskich, Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Korzystają również z kursów organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, PUP, itp. Dla mężczyzn i pań wychodzących z Zakładów Karnych, gdzie brak jest właściwego okresu readaptacji proponujemy pomoc poprzez Zespół Kurateli Sądowej. Proces resocjalizacji pokazuje naszym pensjonariuszom jak poprawnie żyć w normalnych warunkach społecznych.

W 2022 roku z noclegowni korzystało 7 osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie schronienia i miejsca noclegowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży – NOCLEGOWNIA w podziale na stopień niepełnosprawności w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	1
Umiarkowany	5
Lekki	1
Razem	7

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Czas trwania turnusu to co najmniej 14 dni. Grupy liczą minimum 20 uczestników. Turnusy organizuje się jedynie na terenie kraju.

Turnus rehabilitacyjny w liczbach. Poniższa tabela przedstawia ilość osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie miasta Łomża, które skorzystały w 2022 roku z turnusu rehabilitacyjnego.

Dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego w podziale na dorosłych, dzieci i młodzież i ich opiekunów w 2022 r.			
Turnus rehabilitacyjny w podziale	Liczba osób niepełnosprawnych	Liczba opiekunów	Suma
Dorośli	106	27	132
Dzieci i młodzież	11	11	11
Razem	117	38	155

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze pomoc finansowa przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne do samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, np. protezy, kule, wózek inwalidzki. Środki pomocnicze to przedmioty, które w znacznym stopniu ułatwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym lub wręcz to umożliwiają, np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki.

W 2022 roku ze środków PFRON udzielono **280** osobom niepełnosprawnym dofinansowań do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Liczba osób niepełnosprawnych którzy otrzymali dofinansowanie ze środków PFRON do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w podziale na dorosłych, dzieci i młodzież w 2022 roku			
Rodzaj dofinansowania	Dorośli	Dzieci i młodzież	Razem
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	254	26	280

Dofinansowaniem do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych objęto: aparaty słuchowe z wkładkami usznymi, protezy piersi, buty ortopedyczne, pieluchomajtki, materace p/odleżynowe, poduszki p/odleżynowe, urządzenie multifunkcyjne, sensor elektroda/ transponder nadajnik, cewniki, wózki inwalidzkie, balkoniki rehabilitacyjne, protezy uda, protezy podudzia, protezy kończyny górnej, ortezy, pionizator ,gorset korekcyjny.

Dofinansowanie do **sprzętu rehabilitacyjnego** ma na celu pomoc finansową przy zakupie sprzętów, przyrządów i urządzeń wspierających funkcjonowanie i rehabilitację osób niepełnosprawnych w ich miejscu zamieszkania. Sprzęt rehabilitacyjny, to urządzenia i sprzęty zalecone przez lekarza, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odmiennie niż wyroby medyczne - nie ma określonego katalogu sprzętów rehabilitacyjnych.

Pomocy finansowej ze środków PFRON w 2021 roku udzielono 17 osobom niepełnosprawnym, w tym 1 dziecku niepełnosprawnemu.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków PFRON do sprzętu rehabilitacyjnego w podziale na dorosłych, dzieci i młodzież w 2022 roku			
Rodzaj dofinansowania	Dorośli	Dzieci i młodzież	Razem
sprzęt rehabilitacyjny	16	1	17

Dofinansowaniem do sprzętu rehabilitacyjnego udzielano do : łóżka rehabilitacyjne, bieżnia rehabilitacyjna, rowery stacjonarne rehabilitacyjne, orbitreki.

W 2022 roku udzielono dofinansowań **33** osobom niepełnosprawnym do likwidacji:

- barier architektonicznych w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym;
- bariery technicznej usuwając przeszkody wynikające z braku zastosowania odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń,
- bariery w komunikowaniu niwelując ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w podziale na dorosłych, dzieci i młodzież w 2022 roku			
Rodzaj dofinansowania/bariery	Dorośli	Dzieci i młodzież	Razem
architektoniczna	16	0	16
w komunikowaniu się	3	11	14
techniczna	3	0	3
Razem	22	11	33

Dofinansowaniem do **likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych** objęto: modernizację łazienek pod kątem rodzaju niepełnosprawności, podnośniki

transportowe, komputery stacjonarne, laptopy urządzenia wielofunkcyjne, tablety z aplikacją, czytaki.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Miasto Łomża przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży od 2012 roku przystępuje do realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

MOPS w Łomży realizuje moduły, obszary i zadania programu, tj.:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:
 - 1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - a. Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - b. Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
 - 2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - a. Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - b. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 - c. Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;
 - 3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a. Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - b. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - c. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

- d. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - e. Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.
2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2022 r dofinansowanie z pilotażowego programu „Aktywny samorząd” otrzymało 57 osób niepełnosprawnych. W tabeli przedstawiono liczbę osób niepełnosprawnych, którzy skorzystali z programu w podziale na moduł, obszar i zadanie w 2022 roku.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu "Aktywny samorząd" w 2022 roku						
Moduł	Obszar programu/ nr Zadania	Stopień niepełnosprawności				Suma
programu	w ramach Obszaru	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	orzeczenie o niepełnosprawności (osoby do 16 r.ż.)	
I	A-1	2	0	0	5	7
	A-2	1	1			2
	A-3	0	0			0
	A-4	0	0	0		0
	B-1	4		0	2	6
	B-2	0			0	0
	B-3		0			0
	B-4	1	2		2	5
	B-5	0		0	0	0
	C-1	1		0	0	1
	C-2	4		0	0	4
	C-3	1	1	0		2
	C-4	0	0	0		0
	C-5	2		0	0	2
	D	0	1	0		1
II	x	5	22	0		27
Razem Moduł I i II		21	27	0	9	57

Współfinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej w Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej zrzeszający **40** uczestników, działający przy Zakładach Spożywczych „BONA” Sp. z o. o. Prowadzona terapia ma na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności potrzebnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości.

W 2022 roku Dom Pomocy Społecznej w Łomży z „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D – likwidacja barier transportowych z projektu „Bezpiecznie i bez barier”, otrzymał dofinansowanie do mikrobusa przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym jednej na wózku inwalidzkim

Uzyskane efekty:

- większa dostępność do usług medycznych, rehabilitacyjnych i pomocowych osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej,
- kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, poprawa sprawności, wyrabianie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapobieganie izolacji społecznej,
- pomoc w pełnieniu różnych ról społecznych poprzez umożliwienie osobom niepełnosprawnym włączenie się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywizację społeczną, zawodową i wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- pełne i adekwatne w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, NFZ, środki własne osób niepełnosprawnych.

Kierunek III - Działania zwiększające aktywność zawodową i wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy

Realizacja:

Centrum Integracji Społecznej w Łomży w 2022 r. realizowało zadania związane z programem „Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”. Celem projektu jest zwiększenie do 31.10.2022 r. aktywności społecznej i zawodowej 780 osób (440K i 340M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pozostających bez zatrudnienia, zamieszkujących na terenie woj. podlaskiego, poprzez usługi reintegracji społeczno-zawodowej, w tym 620 os. poprzez usługi świadczone przez Centra Integracji Społecznej w województwie podlaskim, w tym uzyskanie zatrudnienia przez min. 25% osób oraz podjęcie aktywności społecznej przez min. 34% osób.

Na przełomie 2021/2022 roku 40 osób ukończyło szkolenie CIS oraz uzyskało kwalifikacje w następujących zawodach:

- pracownik terenów zielonych – 15 osób;
- pomoc kuchenna – 15 osób;
- pomoc robót budowlanych – 10 osób

Od 15 lutego 2022 r. udział w programie rozpoczęło 20 uczestników. Ze względu na obowiązujący stan epidemiczny trzeba było wprowadzić wiele ograniczeń i zmian logistycznych, aby utrzymać reżim sanitarny oraz przestrzegać obowiązujących przepisów. Szkolenie Centrum Integracji Społecznej były kwalifikacje w następujących zawodach:

- pracownik terenów zielonych - 10
- opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym – 10

W roku 2022 r Centrum Integracji Społecznej w Łomży w ramach reintegracji społecznej i zawodowej wykonało szereg zarówno programowych jak i nadprogramowych działań mających na celu nie tylko aktywizację Uczestników ale przede wszystkim pracę na rzecz Miasta Łomża. W trakcie odbywania kursu zawodowego oraz praktyk zawodowych UP wspierali swoją pracą instytucje takie jak: Niepubliczne Przedszkole Integracyjno – Terapeutyczne „Klubik Malucha” oraz Międzynarodową Akademię Nauk Stosowanych.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży w pełni realizuje zadania jakie zgonie z umową o dofinansowanie. W 2022 roku Uczestnicy Centrum bardzo aktywnie uczestniczyli zarówno w zajęciach obowiązkowych jak i w dodatkowych aktywnościach społecznych.

Centrum Integracji Społecznej w Łomży jest otwarte na działania społeczne oraz na

współpracę ze wszystkimi podmiotami i jednostkami działającymi na terenie miasta Łomża. W Centrum Integracji Społecznej w Łomży w roku 2022, uczęszczało łącznie **37 osób z niepełnosprawnościami**. W stopniu lekkim uczęszczało 32 osób w tym 21 mężczyzn i 11 kobiet, oraz w stopniu umiarkowanym 5 osób w tym 3 mężczyzn i 2 kobiety.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej jest finansowane ze środków PFRON i obejmuje refundację kosztów zakupu lub wytworzenia wyposażenia stanowiska pracy w związku z zatrudnieniem niepełnosprawnej osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy. Maksymalna wysokość pomocy finansowej ze środków PFRON nie może przekraczać piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w danym kwartale.

O refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy może wystąpić pracodawca, który zobowiąże się do zatrudniania osoby niepełnosprawnej przez okres co najmniej 36 miesięcy. Przez zatrudnienie należy rozumieć umowę o pracę, a nie umowę cywilnoprawną. W przypadku niedopełnienia warunku związanego z okresem zatrudnienia pracodawca musi zwrócić otrzymane wsparcie finansowe. Warunkiem refundacji jest uzyskanie pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy (PIP).

Miasto Łomża przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży – Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach zadań ustawowych oraz w ramach obszaru G programu „Wyrównywania różnic między regionami III” (program celowy) realizuje dofinansowania zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

W 2022 roku ze środków PFRON zrefundowano **8** stanowisk pracy.

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków PFRON do zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej w podziale na rodzaj stanowiska i liczbę osób niepełnosprawnych 2022 roku	
Rodzaj stanowiska	Liczba osób niepełnosprawnych
Pomocnik stolarza	1
System monitorowania	1
Introligator	2
Pracownik produkcji	4
Razem	8

Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej ma na celu pomoc przedsiębiorczym osobom niepełnosprawnym w samozatrudnieniu przez przyznanie pomocy finansowej na:

a) podjęcie po raz pierwszy działalności:

- gospodarczej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- rolniczej, w tym polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- w formie spółdzielni socjalnej.

b) ponowne podjęcie działalności:

- gospodarczej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- rolniczej, w tym polegającej na prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, bez względu na formę prawną tej działalności,
- w formie spółdzielni socjalnej,

pod warunkiem, że upłynęło co najmniej 12 miesięcy od zaprzestania prowadzenia działalności, samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami lub podmiotami, lub od ustania członkostwa w spółdzielni socjalnej.

Miasto Łomża przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży – Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach zadań ustawowych oraz w ramach obszaru G programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w 2022 roku dofinansowało rozpoczęcie działalności gospodarczej lub przyznało środki na wkład do spółdzielni socjalnej 4 osobom niepełnosprawnym.

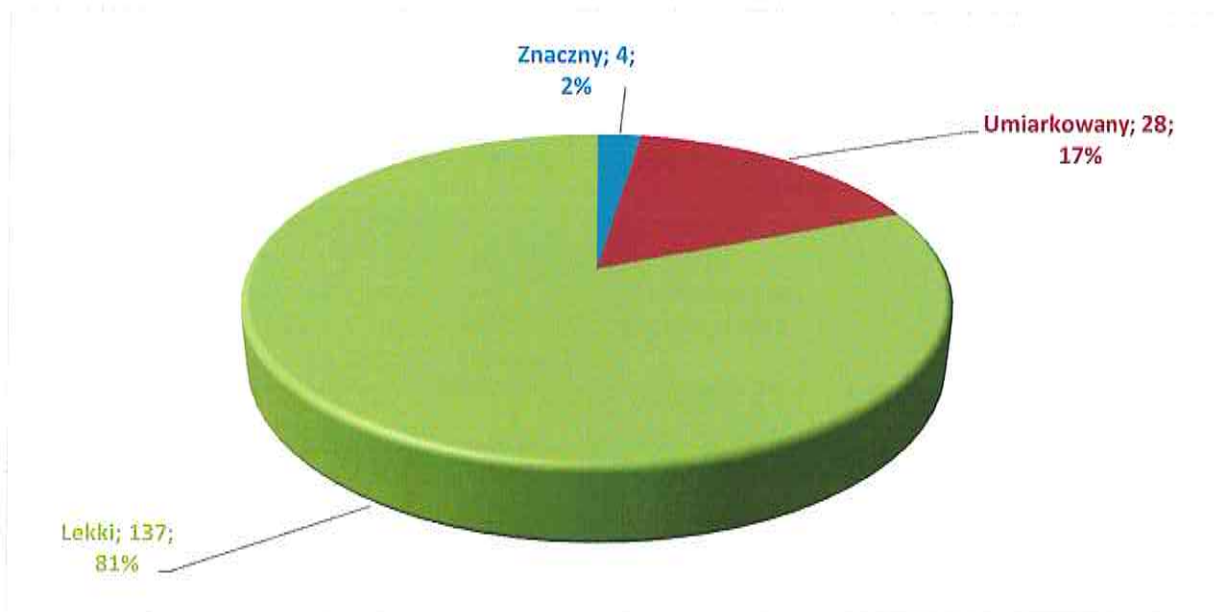
Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w podziale na rodzaj działalności w podziale na rodzaj działalności i liczbę osób niepełnosprawnych 2022 roku	
Rodzaj działalności	Liczba osób niepełnosprawnych
działalność fotograficzna	1
fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	3
Razem	4

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPS, a Powiatowym Urzędem Pracy przekazał środki finansowe PFRON **na instrumenty rynku pracy i usługi rynku pracy**. W ramach porozumienia sfinansowano staże 1 osobie niepełnosprawnej zamieszkałej na terenie miasta Łomża.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w 2022 było zarejestrowanych **169** osób bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności oraz **13** osób zarejestrowanych jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne.

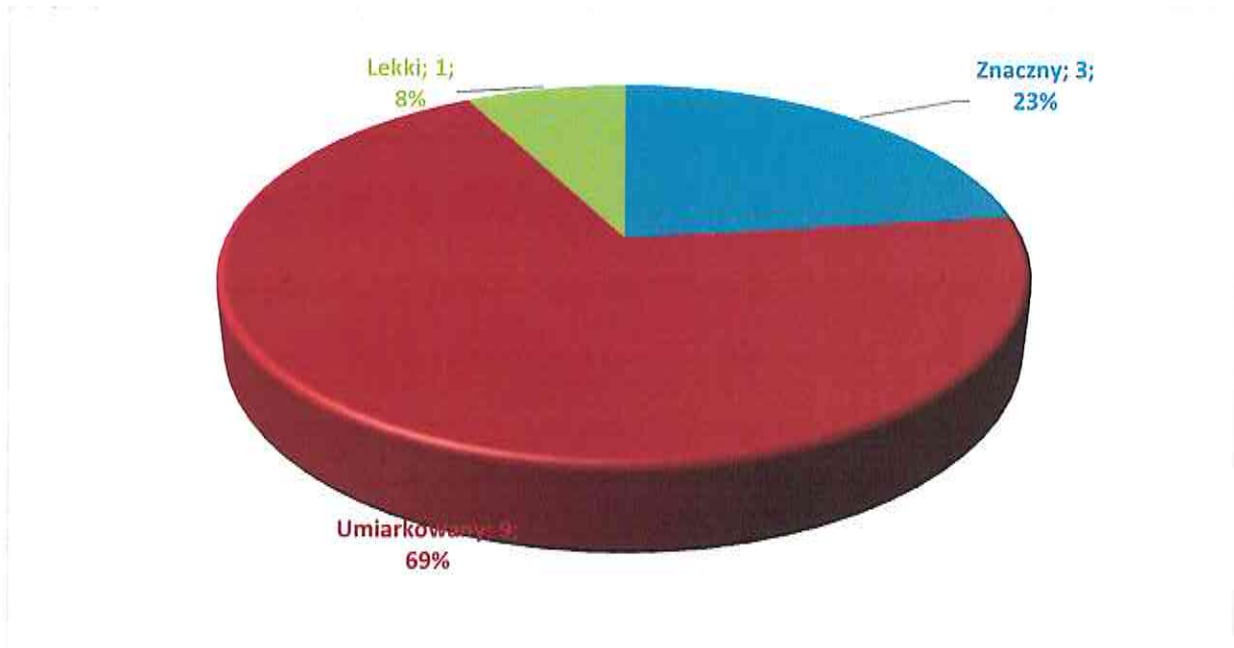
Zarejestrowane jako bezrobotne osoby niepełnosprawne w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	4
Umiarkowany	28
Lekki	137
Razem	169

Zarejestrowane jako bezrobotne osoby niepełnosprawne w 2022 roku

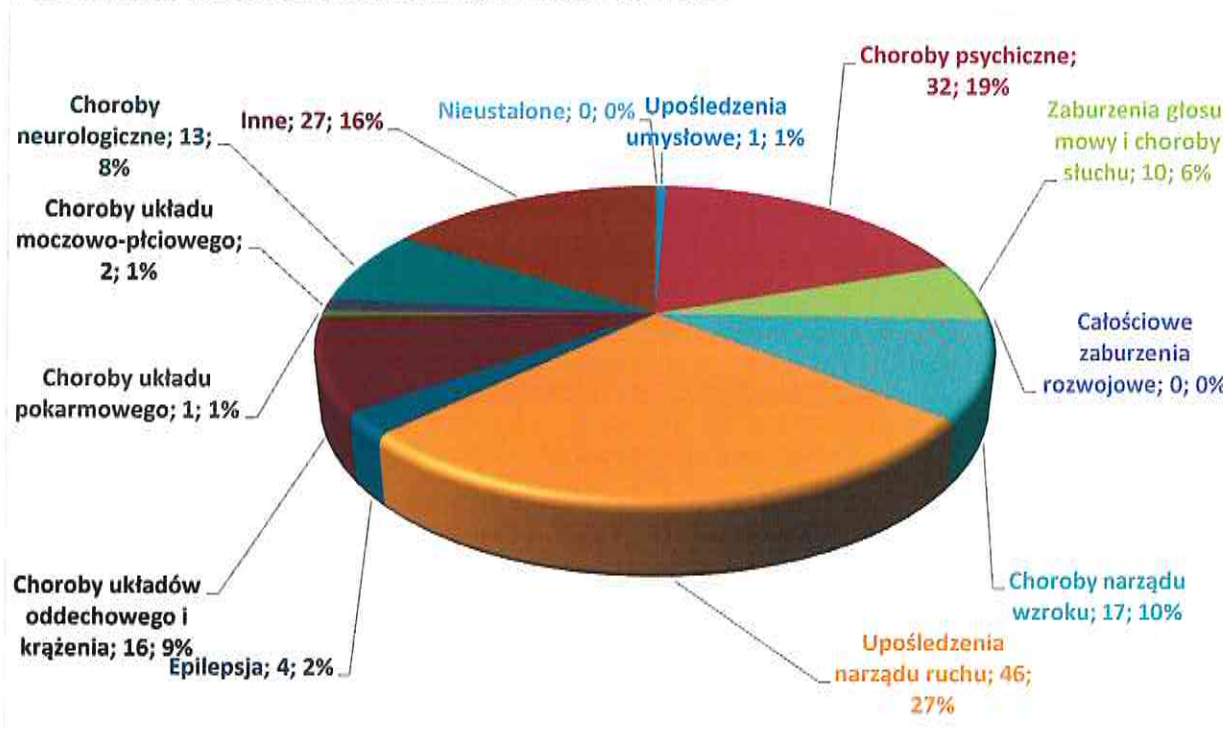
Zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne w 2022 roku	
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
Znaczny	3
Umiarkowany	9
Lekki	1
Razem	13

Zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu osoby niepełnosprawne w 2022 roku w podziale na stopnie niepełnosprawności

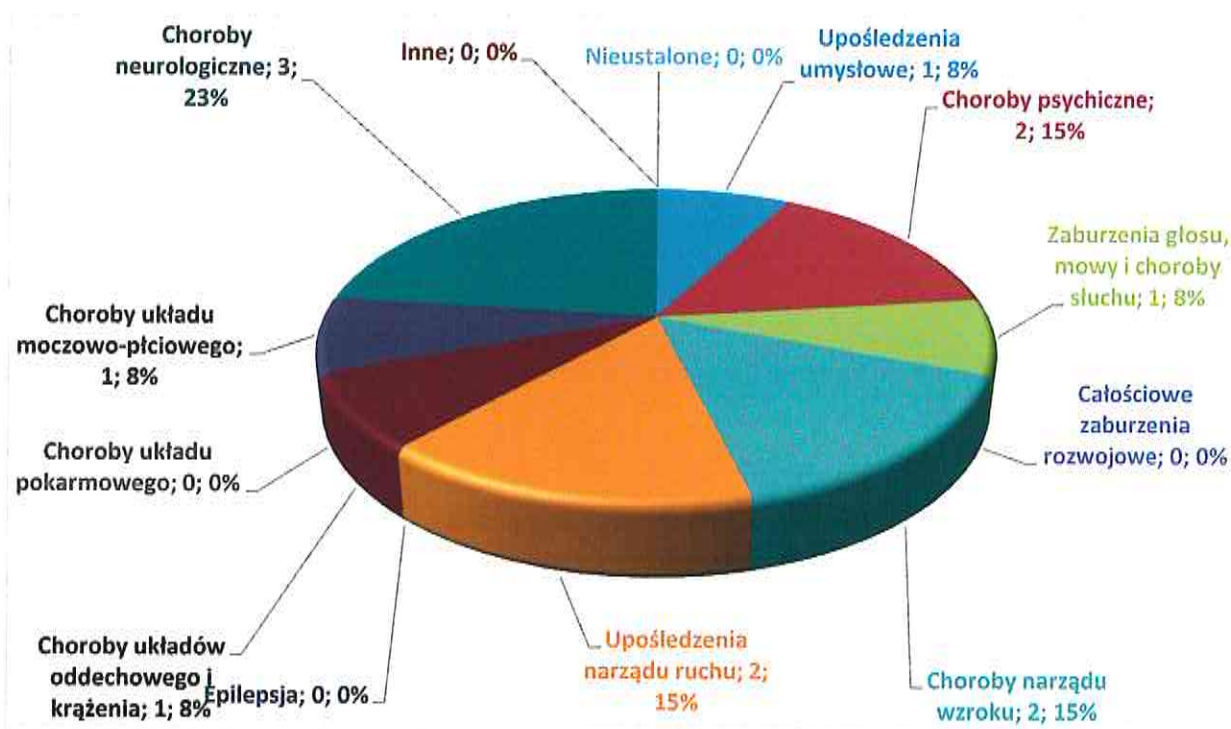

Zarejestrowane bezrobotne osoby niepełnosprawne oraz zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu według przyczyn niepełnosprawności w 2022 roku		
Przyczyna niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako bezrobotne	Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu
Upośledzenia umysłowe	1	1
Choroby psychiczne	32	2
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	1
Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0
Choroby narządu wzroku	17	2
Upośledzenia narządu ruchu	46	2
Epilepsja	4	0
Choroby układów oddechowego i krążenia	16	1
Choroby układu pokarmowego	1	0
Choroby układu moczowo-płciowego	2	1
Choroby neurologiczne	13	3
Inne	27	0
Nieustalone	0	0
Razem	169	13

Zarejestrowane bezrobotne osoby niepełnosprawne oraz zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu według przyczyn niepełnosprawności w 2022 roku

Zarejestrowane jako poszukujące i niepozostające w zatrudnieniu według przyczyn niepełnosprawności w 2022 roku

Uzyskane efekty:

- pozyskanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- wzrost szans na zatrudnienie i ekonomiczne usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie możliwości zatrudnienia oraz podniesienie wiary we własne możliwości jako pełnowartościowego pracownika na rynku pracy,
- zmniejszenie bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, a tym samym wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie możliwości rozwoju zakładów pracy na lokalnym rynku,
- podniesienie świadomości społecznej w zakresie właściwych postaw w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, w tym zwiększenie pozytywnych postaw pracodawców,
- zastosowanie elementów wspierających zatrudnienie osób niepełnosprawnych,
- wzrost podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby niepełnosprawne,
- wzrost samozatrudnienia przez osoby niepełnosprawne.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne przedsiębiorców i osób fizycznych.

Kierunek IV - Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Realizacja:

Wykaz szkół i placówek oświatowych w 2022 roku, których organem prowadzącym jest Miasto Łomża:

- 3 bursy szkolne,
- 10 przedszkoli, w tym: Przedszkole Publiczne Nr 4 z oddziałami integracyjnymi, Przedszkole Specjalne Nr 3 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 8,
- 7 szkół podstawowych, w tym: Szkoła Podstawowa Nr 10 z oddziałami integracyjnymi i Szkoła Podstawowa Nr 2 z oddziałami integracyjnymi i oddziałem specjalnym,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 5 zespołów szkół ponadpodstawowych, w tym Zespół Szkół Specjalnych, w skład którego wchodzi Ośrodek Rewalidacyjno -Wychowawczy, Szkoła Podstawowa Nr 8, Branżowa Szkoła I stopnia Nr 8 i Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy Nr 1.

W klasach integracyjnych młodzież dodatkowo korzystała z pomocy nauczyciela wspierającego. Zakres treści programowych, formy realizacji oraz organizacja pracy zostały dostosowane do rodzaju niepełnosprawności. W przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, do których uczęszczali uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, zatrudniani są dodatkowo nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjaliści lub pomoc nauczyciela (z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego). W szkołach i placówkach oświatowych prowadzone były dodatkowe zajęcia, które wspomagają proces kształcenia, tj.:

- **Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:** zajęcia rewalidacyjne, zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia specjalistyczne: korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, m.in. integracja sensoryczna, terapia metodą Tomatisa, terapia EEG biofeedback, realizacja wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,

- **Dodatkowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna:** od 1 marca 2022 r. publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego mogły realizować zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w dodatkowym wymiarze godzin. Wsparcie obejmowało organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym dla uczniów, u których rozpoznano potrzebę wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w tym zakresie. Szczegółowe kwestie w tym zakresie uregulowane zostały w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- **Pomoc o charakterze socjalnym:** zwrot kosztów za dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół specjalnych i ośrodków, stypendia i zasiłki szkolne, realizacja „Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022” (pomoc dla uczniów szkół ponadpodstawowych), dożywianie finansowane przez MOPS, opieka pielęgniarek szkolnych, windy dla niepełnosprawnych, podjazdy zewnętrzne i wewnętrzne dla wózków inwalidzkich, łazienki przystosowane do potrzeb niepełnosprawnych.

W 2022 roku zrealizowano projekt „**Podniesienie jakości kształcenia w placówkach kształcenia ogólnego w Łomży**” Program: Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa III Kompetencje i kwalifikacje, Działania 3.1 Kształcenie i edukacja. Głównym celem projektu było podniesienie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych 571 uczniów oraz kompetencji lub kwalifikacji zawodowych 83 nauczycieli szkół podstawowych SP nr 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10 oraz III LO w Łomży. Okres realizacji zadania: styczeń 2021 - grudzień 2022 r.

Zadania zrealizowane w 2022 r. to m.in. wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – zajęcia dla uczniów i doposażenie w pomoce dydaktyczne, wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze SPE, przygotowania nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze SPE oraz kompleksowy program wspomagający SP 8 w Łomży w zakresie indywidualizacji pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością, szkolenia specjalistyczne dla nauczycieli

W Zespole Szkół Specjalnych Nr 8 w Łomży został wdrożony projekt **„Przyjazne przedszkole dla dzieci z niepełnosprawnością”** z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Priorytet: III: Kompetencje i Kwalifikacje, Działanie: 3.1.1 Kształcenie i edukacja, Poddziałanie: 3.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej. Lider projektu: Miasto Łomża, Okres realizacji: 28.06.2021 r. – 23.06.2023 r.

Celem projektu jest wzrost dostępności do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dzieci z niepełnosprawnością z miasta Łomża i okolic poprzez utworzenie 8 nowych miejsc w istniejącym Przedszkolu Specjalnym Nr 3, podniesienie oferty przedszkola o specjalistyczne zajęcia wyrównujące deficyty 16 dzieci z niepełnosprawnością, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością, w tym dostosowanie placu zabaw oraz podniesienie kwalifikacji 15 nauczycieli do prowadzenia zajęć do końca trwania projektu, poprzez: prowadzenie zajęć edukacji przedszkolnej - 3 osoby, prowadzenie specjalistycznych zajęć terapeutycznych w zakresie integracji sensorycznej – 1-2 osoby, wspomaganie komunikacji 1-2 osoby, rehabilitacja ruchowa – 1-2 osoby, terapia słuchu metodą Tomatisa – 1 osoba, oraz terapia widzenia -1 osoba, wyposażenie oddziałów przedszkolnych, wyposażenie szatni, kuchni i łazienki w PS Nr 3, finansowanie funkcjonowania dwóch oddziałów PS Nr 3.

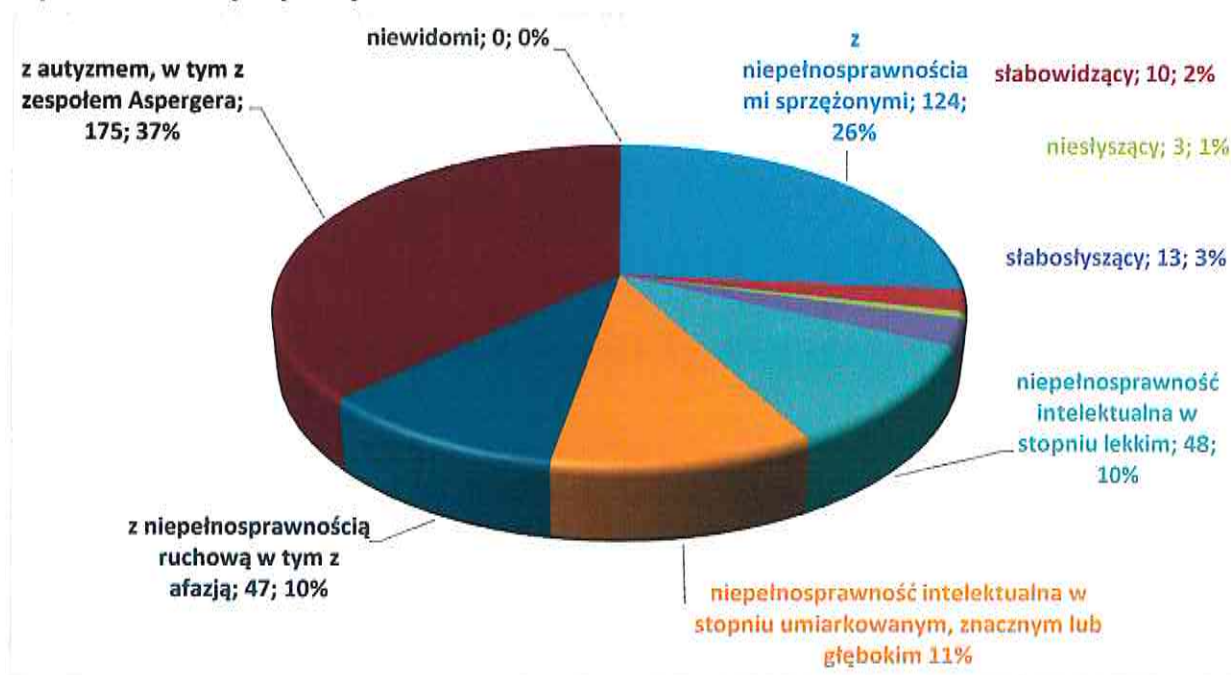
Działania zrealizowane w I półroczu 2022 r.: prowadzono działania edukacyjne, w związku z utworzeniem nowych miejsc dla dzieci przedszkolnych, doposażono przedszkole w pomoce dydaktyczne i infrastrukturę. Sfinansowano wynagrodzenia personelu nauczycielskiego, pomocniczego oraz wynagrodzenia specjalistów. Zrealizowano też szkolenia nauczycieli. W części dotyczącej Lidera wykonano prace adaptacyjno-remontowe.

Działania zrealizowane w II półroczu 2022 r.: prowadzono prace związane z wyłonieniem wykonawcy dodatkowego wyposażenia placu zabaw. W dalszym ciągu realizowano zakupy wyposażenia przez Lidera oraz Realizatora projektu na rzecz przedszkola - sala doświadczania światła, drewniany stolarz do SI, część zakupów do wyposażenia sal oraz kuchni, logopedyczne pomoce dydaktyczne związane z mechanizmem racjonalnych usprawnień. Do końca sierpnia 2022 na potrzeby nowopowstałych grup zatrudnieni byli: 3 nauczyciele, 2 pomoce nauczyciela oraz pomoc kuchenna. Kontynuowano specjalistyczne zajęcia terapeutyczne dla dzieci z niepełnosprawnościami z zakresu: wspomaganie komunikacji, integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej, terapii widzenia. Ponadto na potrzeby realizacji zajęć zakupiono sprzęt do rehabilitacji, terapii widzenia, sprzęt interaktywny oraz sprzęt do komunikacji alternatywnej.

W 2022 roku zdiagnozowano dzieci i młodzież niepełnosprawną uczęszczającą do placówek oświatowych w mieście Łomża – ogółem 469 osób niepełnosprawnych.

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca do placówek oświatowych w mieście Łomża w podziale na rodzaj niepełnosprawności i ilość osób w 2022 roku	
Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	124
słabowidzący	10
niesłyszący	3
słabosłyszący	13
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	48
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym, znacznym lub głębokim	49
z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	47
z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	175
niewidomi	0
Razem	469

Dzieci i młodzież niepełnosprawna uczęszczająca do placówek oświatowych w mieście Łomża w podziale na rodzaj niepełnosprawności i ilość osób w 2022 roku

W 2022 roku z pilotażowego programu „AKTYWNY SAMORZĄD” MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym udzielono 27 osobom niepełnosprawnym dofinansowano lub refundowano naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej.

Uzyskane efekty:

- zdiagnozowano ilości dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczęszczającej do placówek edukacyjnych – tendencja wzrostowa
- edukacja dostępna dla wszystkich,
- akceptacja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej przez otoczenie,
- większa świadomość rodziców dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i akceptacja stanu jaki jest oraz pomoc dziecku w jego rehabilitacji na wszystkich płaszczyznach,
- zapewnienie ciągłości procesu rehabilitacji w placówkach edukacyjnych,
- poprawa szans osób niepełnosprawnych na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji.
- poprawa relacji w rodzinie, często nadopiekuńczej i nadmiernie uzależniającej osobę niepełnosprawną,
- integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze środowiskiem.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki Miasta, środki fundacji/stowarzyszeń, środki własne osób niepełnosprawnych.

Kierunek V - Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, zapewniająca odpowiednie warunki uczestnictwa w życiu lokalnym

Realizacja:

W 2022 roku zainicjowano działania na rzecz osób niepełnosprawnych na wszystkich płaszczyznach – uczestnictwo w opracowywaniu programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych, bieżące informowanie o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, programach celowych PFRON, wydawanie i pomoc przy wypełnianiu wniosków – aktualizowanie przepisów prawnych dotyczących realizowanych zadań na stronie BIP – MOPS – BZiRON. Udział w spotkaniach informacyjnych dotyczących form wsparcia dla osób niepełnosprawnych.

W 2022 roku z dofinansowania do sportu, kultury, rekreacji i turystyki skorzystało Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „POMOCNA DŁOŃ” oraz Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski koło w Łomży które przez swoje działania zaktywizowało 480 osób niepełnosprawnych w 3 imprezach: Integracyjny Turniej Sportowy „ZDROWO I WESOŁO”, XX Przegląd Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej Łomża, „ Dwudniowa wycieczka turystyczno- krajoznawcza Łaski – Częstochowa - Łomża”. Celem wsparcia tego typu działań jest zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych.

W Mieście Łomża w 2022 roku przyznano środki na w ramach otwartego konkursu na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, tj.: Łomżyńskie Stowarzyszenie „Zdrowie i Trzeźwość” w Łomży, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Łomży, Klub Sportowy "Perspektywa", „Caritas Bliźnim”, Uczniowski Klub Sportowy Łomżyczka 10, Uczniowski Klub Sportowy „4”, Uczniowski Klub Sportowy "Dziewiątka" Łomża, Akademia Sportu Medyk, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom, Uczniowski Klub Sportowy „RETURN”, Fundacja „Sztuk i Dialogu”, Akademia Piłkarska LIDER, Grupa Ratownicza „Nadzieja”, Fundacja DR OTIS, Fundacja "L", Łomżyńskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera "Paradiso", Fundacja "Nil Sine Numine", Fundacja Jedzenie ma moc, na zadanie pt. „Seniorze bądź zdrów - warsztaty kulinarne!”.

Powyższe organizacje realizowały działania, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami. Zrealizowane zadania/projekty dotyczyły między innymi profilaktyki, promocji zdrowia, rehabilitacji, a głównie miały na celu integrację osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz niepełnosprawnych są ważnym partnerem działań samorządu w stosunku do niepełnosprawnych mieszkańców miasta. Realizują one wiele działań, m. in. zajmują się rehabilitacją społeczną, zawodową i leczniczą na rzecz swoich członków, określają potrzeby osób niepełnosprawnych oraz reprezentują środowisko niepełnosprawnych w mieście. Usługi oferowane przez organizacje pożytku publicznego uzupełniają ofertę samorządu i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Uzyskane efekty:

- integracja wewnętrzna osób niepełnosprawnych zrzeszonych w organizacjach ze środowiskiem lokalnym,
- upowszechnienie aktywnego stylu życia i promowanie postawy pokonywania niesprawności wśród osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie umiejętności współdziałania w grupie,
- zwiększenie możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie świadomości społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw,
- efektywniejsza współpraca samorządu z organizacjami działającymi na rzecz i w imieniu osób niepełnosprawnych,
- efektywniejsza współpraca pomiędzy organizacjami,
- uwzględnienie we wszystkich dokumentach strategicznych (planach) działań prowadzących do wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym,
- wzmocnienie sektora pozarządowego działającego w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.

Źródła finansowania: środki PFRON, środki własne organizacji, środki Miasta.

Realizacja przedsięwzięć integracyjnych w sposób istotny sprzyja rozwojowi i współdziałaniu samorządu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi statutową działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Istotną kwestią jest wzrost świadomości społecznej o problemach osób niepełnosprawnych, a także wyrównanie szans do równoprawnego ich uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia. Należy dążyć do czynnego włączenia osób niepełnosprawnych w życie zawodowe, kulturalne, rekreacyjne, sportowe miasta Łomża.